

MEMO

Datum	3 januari 2022
Van	Inkoopadviseurs en adviseur duurzaamheid
Aan	College van B&W
Betreft	MVI geleerde lessen en kansen 2022
Status	Uitvoeringsplan loopt

Inleiding

In 2021 hebben we ervoor gekozen om het MVI beleid te concretiseren door middel van het *uitvoeringsplan MVI 2021 & verder*. Hierbinnen wordt gewerkt aan twee sporen:

1. Actieve communicatie over het inkoopbeleid en het inkoopproces aan de stakeholders.
2. Jaarlijkse focus op kansen en geleerde lessen waarbij samen met de afdeling inkoop, het team duurzaamheid en de verantwoordelijke budgethouders kijken naar de maatwerk mogelijkheden om maatschappelijk verantwoord ondernemen toe te passen in het inkooptraject.

Wij hebben ervoor gekozen om jaarlijks de geleerde lessen van het afgelopen-, en kansen voor het aankomende jaar op te stellen. De geleerde lessen over 2021 en kansen voor 2022 worden samengevat in deze memo.

Programma duurzaamheid

In deze memo staat naast de link met de SDG's ook aangegeven wat de link is met het programma duurzaamheid. Hierbij wordt ieder project gekoppeld aan één van de thema's van het programma duurzaamheid.

GEMEENTELIJK WAGENPARK	
Verantwoordelijke afdeling	Beheer
Inhoud	Het wagenpark en de werktuigen van de gemeente zijn voor het grootste gedeelte nog voorzien van motoren die werken op fossiele brandstoffen. We gaan op zoek naar voertuigen en werktuigen met andere vormen van aandrijving die ingezet kunnen worden voor de uit te voeren werkzaamheden.
Wat hebben we gedaan in 2021?	In 2021 hebben we de het volgende materieel aangeschaft in lijn met onze tractienota: <ul style="list-style-type: none"> - Elektrische bestelauto - 3 voertuigen waarmee we HVO gaan tanken. - +/- 40 stuks kettingzagen, stokzagen, bladblazers, allemaal elektrisch.
Wat doen we in 2022?	Voor drie voertuigen onderzoeken we de elektrische variant. Waterstof is niet haalbaar in verband met hoge meerkosten. We gaan door met het afnemen van 25.000 liter biodiesel ten behoeve van het eigen wagenpark.
Thema Programma Duurzaamheid	 Duurzame mobiliteit
SDG's	

ENERGIE	
Verantwoordelijke afdeling	Beheer
Inhoud	Een deel van de gemeentelijke gebouwen wekt zelf stroom op. De overige stroom die nodig is voor de straatverlichting, markten, 23 gemeentelijke gebouwen en de rioolgemaal komt uit het stroomnet.
Wat hebben we gedaan in 2021?	We hebben een nieuw beleidsplan openbare verlichting opgeleverd waarin grotere ambities op het gebied van energiebesparing zijn opgenomen. We zijn een onderzoek gestart naar zelflevering zodat we onze daken optimaal kunnen benutten met zonnepanelen.
Wat doen we in 2022?	We zetten ons onderzoek naar de mogelijkheid om het overschot aan energie over te hevelen naar overige gebouwen voor. Op die manier kunnen we meer van onze gebouwen beleggen met zonnepanelen. Daarnaast zetten we in op energiebesparing door onze gebouwen en onze openbare verlichting te verduurzamen.
Thema programma duurzaamheid	 Duurzame energie
SDG's	

CENTRUMONTWIKKELING RODEN

Verantwoordelijke afdeling	Strategie en Ontwikkeling
Inhoud	Binnen de centrumontwikkeling van Roden vormen de ontwikkelingen in het dorpshart een belangrijke prioriteit. De centrumontwikkeling gaat echter niet alleen over het centrum. Het gaat óók over de positie van Roden als bovenregionaal centrum in de regio voor wonen, werken, inkopen, cultuur en recreatie. Uit het uitvoeringsprogramma worden op dit moment de aanpassing van de Heerestraat, het HOV en ontwikkeling van de Vrijtijdsboulevard en de hoek Kanaalstraat/Wilhelminastraat aangepakt.
Wat hebben we gedaan in 2021?	<p>Duurzaamheid was één van de drie hoofdcriteria (naast prijs) waarop de inschrijvers voor de herinrichting Heerestraat/Wilhelminastraat beoordeeld zijn. Dit heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat er zoveel mogelijk elektrisch materieel wordt ingezet en als dat niet kan er gebruik gemaakt wordt van duurzame diesel (HVO). Volgens de berekening leidt dit tot een CO2 reductie van 88%. Qua klinkers is er door de gemeente zelf al voor gekozen de huidige klinkers te hergebruiken en vergelijkbare nieuwe klinkers te bestellen voor het tekort.</p> <p>Ook de laatste fase van het Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) centrum is aanbesteed en uitgevoerd. Deze aanbesteding heeft alleen op prijs plaats gevonden. Ook hier worden klinkers gebruikt die herbruikbaar zijn en wordt extra groen gerealiseerd.</p> <p>De aanbestedingsprocedure voor de Herontwikkeling Vrijtijdsboulevard deelgebied B gaat in december 2021 van start. In deze aanbesteding zullen de plannen van ontwikkelaars en bouwers worden beoordeeld op prijs en kwaliteit. Voor 80% zal er beoordeeld worden op kwaliteit en 20% op prijs. Duurzaamheid en stedenbouwkundige inpassing zijn bij dit project het belangrijkste kwaliteitscriterium (beide 40%).</p>
Wat doen we in 2022?	<p>In 2022 en 2023 volgt de herinrichting van de rest van de Heerestraat en de Wilhelminastraat. Op de Westerbaan wordt begin 2022 een nieuwe transformator geplaatst die beter voorbereid is op de toekomst. Ook worden de elektriciteitskabels in een groot deel van het centrum vernieuwd en verzaamd waardoor de capaciteit van het netwerk toeneemt en duurzame energie makkelijker opgewekt en afgevoerd kan worden.</p> <p>In 2022 zal voor de aanbestedingsprocedure Herontwikkeling Vrijtijdsboulevard deelgebied B de definitieve gunning plaatsvinden. Voor het deelproject herinrichting Kanaalstraat zal met de stakeholders uit het gebied een schetsontwerp worden gemaakt. Thema's als verblijfskwaliteit, klimaatadaptieve maatregelen en duurzaamheid zullen de boventoon voeren. Eind 2022 zal voor dit project ook de aanbestedingsprocedure worden gestart.</p>
Thema programma duurzaamheid	 <p>Toekomstbestendige leefomgeving</p>
SDG's	

NIEUWE GEMEENTEWERF/BRENGSTATION

Verantwoordelijke afdeling	Beheer
Inhoud	Noordenveld wil een brengstation realiseren dat is ingericht voor het scheiden van alle afvalstromen/grondstoffen in combinatie met een nieuwe gemeentewerf. Met dit brengstation verbeteren wij zichtbaar de dienstverlening voor de inwoners en stimuleren wij inwoners om afval te scheiden en naar dit station te brengen. De gemeente geeft zo het goede voorbeeld op het gebied van duurzaamheid.
Wat hebben we gedaan in 2021?	In 2021 is de aanbesteding afgerond waarbij de volgende SDG's zijn meegenomen in de beoordeling en daarmee de is de aannemer gestimuleerd om passende (ontwerp) oplossingen aan te bieden. Dit heeft het volgende opgeleverd: <ul style="list-style-type: none"> - 6. Schoon water en sanitair, (her)gebruik van water op de locatie - 7. Betaalbare en duurzame energie, energiebesparende ontwerp oplossingen - 10. Ongelijkheid verminderen, streven naar 2% SROI - 11. Duurzame steden en gemeenschappen, toekomstbestendig op het gebied van afvalinzameling en verwerking. - 12. Verantwoorde consumptie en productie, toekomstbestendig op het gebied van afvalinzameling en verwerking. Circulaire bouw van de nieuwe gemeentewerf - 15. Leven op land, gebruik van gecertificeerde bouwmaterialen, natuurinclusief bouwen. - 17. Partnerschap om doelstellingen te behalen.
Wat doen we in 2022?	In 2022 start de bouw van de nieuwe werf en brengstation. Tijdens de uitwerking van het ontwerp en richting de vergunningsaanvraag gaan we de ambities vertalen naar praktische uitwerkingen zodat deze daadwerkelijk worden toegepast in de ontwikkeling.
Thema programma duurzaamheid	 <p>Afval en hergebruik</p>
SDG's	

GEMEENTELIJKE GEBOUWEN

Verantwoordelijke afdeling	Bedrijfsvoering en Ontwikkeling en Strategie
Inhoud	In het Klimaatakkoord van 2019 is één centraal doel opgesteld, namelijk om de nationale broeikasgasuitstoot in 2030 met 49% terug te dringen ten opzichte van 1990. Landelijk is een specifieke routekaart voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed opgesteld. Alle gemeenten worden geacht om deze routekaart te vertalen naar hun eigen vastgoedportefeuille.
Wat hebben we gedaan in 2021?	We zijn aan de slag gegaan met de verduurzaming van de Dobbe, de Sporthal in Peize en de publiekshal van het gemeentehuis. Echter loopt de daadwerkelijke verduurzaming van de panden vertraging op. Om de vaart erin te houden heeft het college eind dit jaar krediet beschikbaar gesteld om laaghangend fruit in de gebouwen uit te voeren.

Wat doen we in 2022?	We werken zo veel mogelijk samen met lokale leveranciers om de maatregelen uit te voeren en gebruiken de verduurzamingsopgave om de fysieke toegankelijkheid van de gebouwen ook te verbeteren.
Thema programma duurzaamheid	 <p>Toekomstbestendige leefomgeving</p>
SDG's	

HERBOUW OBS DE MARKE	
Verantwoordelijke afdeling	Beleid en Realisatie
Inhoud	Op 18 en 19 december 2018 heeft het college vanuit veiligheidsoverwegingen besloten om De Marke per direct te sluiten en over te gaan tot het bouwen van een tijdelijke school achter het Sportcentrum De Hullen. De tijdelijke school zal naar verwachting twee tot drie jaar in gebruik zijn. De basisschool De Marke in Roden mag herbouwen op de oude locatie. Hiervoor wordt een aanbestedingstraject gestart.
Wat hebben we gedaan in 2021?	De nieuwbouw van KC De Marke is gegund en opgestart in 2021. Het wordt NOM (Nul Op de Meter) gebouw.
Wat doen we in 2022?	KC De Marke wordt medio 2022 opgeleverd.
Thema programma duurzaamheid	 <p>Toekomstbestendige leefomgeving</p>
SDG's	

WERKERVARINGSPLAATSEN SOCIAAL DOMEIN	
Verantwoordelijke afdeling	Beleid en Realisatie
Inhoud	Noordenveld wil de werkgelegenheid bevorderen en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt kans op een werkplek of andere actievere rol binnen de samenleving bieden. Kortom, iedereen heeft (betaald of onbetaald) werk binnen zijn of haar mogelijkheden. Dit vanuit het principe: iedereen doet mee, mensen hebben meer regie over de invulling van hun eigen leven. In samenwerking met lokale ondernemers wordt actief gezocht naar werk(ervaringsplaatsen) die inwoners een kans bieden op minder afstand tot de arbeidsmarkt en de mogelijkheid om een actievere rol binnen de samenleving te verkrijgen. Ondernemers worden gefaciliteerd en gestimuleerd bij het organiseren van werk(ervaringsplaatsen) voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Wat hebben we gedaan in 2021?	<ul style="list-style-type: none"> - We hebben actief werkervaringsplaatsen geworven bij lokale ondernemers om hen daarbij optimaal te ontzorgen. - De kijkjes in keukens' bezoeken met werkzoekenden bij recreatiebedrijven konden door covid-19 helaas geen doorgang vinden. - We garandeerden de dienstverlening aan onze inwoners met een Wsw dienstverband via de dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Westerkwartier. Voor onze inwoners met een Wsw indicatie verandert er zo niets; - We droegen in samenwerking met het Westerkwartier zorg voor het realiseren van de taakstelling Beschut Werk binnen de Participatiewet; - We gaven uitvoering aan de Meedoenregeling voor inwoners (met kinderen) met een laag inkomen
Wat doen we in 2022?	We zetten voort wat we in 2021 hebben gedaan en gaan daarnaast actief optrekken met de VSO-scholen (voortgezet speciaal onderwijs) en Pro-scholen (praktijkonderwijs) om de route arbeid vorm te geven.
Thema programma duurzaamheid	 <p>Participatie en communicatie</p>
SDG's	

INFRASTRUCTUUR

Verantwoordelijke afdeling	Beheer
Inhoud	Jaarlijks worden veel infrastructurele werken aanbesteed door de gemeente. Denk hierbij aan fietspaden, wegen, stoepen etc. Door deze producten op een maatschappelijk verantwoorde wijze aan te besteden kunnen we het verschil maken en een stevige impuls geven aan de ontwikkeling van een duurzame en innovatieve economie.
Wat hebben we gedaan in 2021?	<p>We hebben ons laten adviseren over duurzaamheid en langere contracten door Bouwend Nederland.</p> <p>We hebben een start gemaakt met de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) waarin circulair materiaalgebruik belangrijk uitgangspunt is.</p> <p>Aan de Vennootsweg bij Een hebben we bermbeton aangebracht. Dit is een duurzame oplossing voor landbouwwegen. De wegen zijn smal en de bermen (groen) wordt door de steeds groter en zwaarder wordende landbouwvoertuigen kapot gereden. Met de toepassing van bermbeton beschermen we onze biodiversiteit langs de wegen en verlengende we de levensduur van de weg waardoor minder materiaal nodig is om het te repareren.</p>
Wat doen we in 2022?	<p>We gaan bij het fietspaden standaard het asfalt vervangen voor beton waardoor minder onderhoud nodig is. Ook nemen we bij renovatie of aanleg van fietspaden de volgende MVI kansen mee:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De fundering is van menggranulaat dit is gerecycled sloopafval. - We planten bomen aan binnen en buiten de projectgrenzen.

	<ul style="list-style-type: none"> - De bermen van het fietspad worden ingezaaid met bloemenmengsels (biodiversiteit). - We hergebruiken de vrijgekomen grond op locatie (weinig vervoersbewegingen). - Het overgrote deel van de toe te passen materialen is bij sloop her te gebruiken als grondstof. - De gevraagde bedrijven voor de aanbesteding hebben een goede reputatie op het gebied van aanleg van dit soort fietspaden, dit zorgt voor minder onderhoud en langere levensduur. Daarnaast hebben ze allen een visie op MVO. <p>Verder gaan we ook bij de Zuidveldigerweg/Peesterweg bermbeton aanbrengen.</p> <p>Bovendien onderzoeken we de mogelijkheid om MKI op te nemen als gunningscriteria of eis in onze aanbestedingsdocumenten voor infrastructurele projecten.</p>
Thema programma duurzaamheid	 <p>Afval en hergebruik</p>
SDG's	

VERKOOP CBS DE REGENBOOG

Verantwoordelijke afdeling	Strategie en ontwikkeling
Inhoud	Schoolstraat 3 in Een, voorheen CBS de Regenboog diende geen beleidsdoel meer en is daarom afgestoten. Bij de verkoop van de oude school is duurzaamheid een belangrijke gunfactor geweest.
Wat hebben we gedaan in 2021?	De planning voor de verkoop loopt uit.
Wat doen we in 2022?	Zodra de verkoop is afgerond worden de gemaakte maatwerkadviezen op het gebied van duurzaamheid gedeeld met de kopers van onze gebouwen.
Thema programma duurzaamheid	 <p>Toekomstbestendige leefomgeving</p>
SDG's	

OOSTERVELD

Verantwoordelijke afdeling	Strategie en Ontwikkeling
Inhoud	Aan de oostzijde van Norg, gelegen tussen de Donderseweg en de Peesterstraat, wordt de wijk Oosterveld gerealiseerd. Een nieuwbouwwijk waar de komende jaren circa 225 woningen zullen

	worden gerealiseerd. Die ontwikkeling geschiedt gefaseerd vanuit verschillende deelgebieden.
Wat hebben we gedaan in 2021?	Gemeente Noordenveld kiest voor projectontwikkelaars Nijhuis Bouw b.v. (fase 2) en Hegeman Bouwgroep (fase 3) voor de duurzame ontwikkeling en bouw van 32 kavels. Bij de aanbesteding zijn de plannen van ontwikkelaars en bouwers onder andere beoordeeld op duurzaamheid (40% van de gunning). Inschrijvers werd gevraagd om in te gaan op duurzame ontwikkeling van het gebied op basis van drie thema's: energievoorziening, materiaalgebruik en toekomstbestendige leefomgeving.
Wat doen we in 2022?	In 2022 gaan we het bouwrijp maken van fase 3 voorbereiden en (deels) uitvoeren.
Thema programma duurzaamheid	 Toekomstbestendige leefomgeving
SDG's	

Kansen 2022

Voor de volgende inkooptrajecten verwachten wij een verschil te kunnen maken.

HERBOUW OBS DE FLINT	
Verantwoordelijke afdeling	Beleid en Realisatie
Inhoud	In het IHP 2016 – 2022 is OBS de Flint opgenomen voor nieuwbouw. Er is gezocht naar een passende locatie voor de school. Er is besloten dat de school wordt nieuw gebouwd op de huidige locatie. Door de bezuinigingen in 2020 zijn de voorbereidingen tijdelijk stop gezet.
Wat hebben we gedaan in 2021?	In 2021 zijn we begonnen met de voorbereidingen voor de nieuwbouw van de school.
Wat doen we in 2022?	Er wordt een architect aanbesteed en het ontwerp wordt uitgewerkt. Naar verwachting wordt er in dit jaar ook de bouw aanbesteed. Het gebouw wordt minimaal BENG.
Thema programma duurzaamheid	 Toekomstbestendige leefomgeving
SDG's	

GFT AFVAL

Verantwoordelijke afdeling	Beheer
Inhoud	In 2023 loopt ons contract voor de verwerking van het GFT afval af. Dat betekent dat in 2022 ons GFT afval opnieuw wordt aanbesteed.
Wat hebben we gedaan in 2021?	We starten een onderzoek naar de mogelijkheden voor vergisten in deze aanbesteding. Ook inventariseren we de kansen voor MVI in deze aanbesteding.
Wat doen we in 2022?	Op basis van de uitkomsten van het onderzoek wordt de aanbesteding in de markt gezet.
Thema programma duurzaamheid	 Afval en hergebruik
SDG's	